

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

11. An Apostoli omnes proxime à Christo acceperint omnem Iurisdictionis
potestatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

pulum, voluit Christus pro sua bonitate, certius fidem & charitatem excitare, non quidem ut ceteris eum praeferret, sed ut animaret ad credendum, certo sibi esse peccatum trinae negationis condonatum, & gratiam restitutam. Ac propterea ter ab illo quaesivit: *Petre amas me?* & ter illi dixit: *Pasce oves meas*, ac si dixisset: *Quamvis ter te meum esse discipulum negaveris, ter, crede mihi, fidem tuam & charitatem me confirmasse.* Respondeo, horum verborum manifestum esse sensum, Petro singulari quodam, & eximio amore Christum Dominum prosequenti, & eum plus quam ceteri diligenti amanti, Ecclesiam fuisse commissam, quam non solum doctrina, fide, & vitae exemplo, sed etiam auctoritate & potestate gubernaret, hoc enim significant ea verba: *Petre amas me plus quam hi?* Ita ut dicere Dominus voluerit: *Quia in caelum sum ascensurus, te in meum locum sufficio, ut tanquam bonus pastor, meam oviu[m] curam habeas, quippe qui me plus quam ceteri diligis.* Nam ad restituendam ei gratiam ob peccatum trinae negationis amissam, satis esse videbatur, si non minus quam ceteri amaret, eique propterea diceretur ter, *Pasce oves meas*, ac cum fuert interrogatus, *Amas me plus quam hi?* voluit Dominus eum ceteris praeferre, ut eos sua auctoritate regeret, atque confirmaret. Vnde Ambrosius Petrum alloquens: *Postquam, inquit, fletisti, erectus es, ut alios regeres: qui te ipse non rexeras.* Et Arnob. *Apostolo penitenti succurritur, qui est Episcoporum Episcopus: Et maior gradus redditur ploranti, quam sublatus est donoganti.* Et postea subdit: *Ut non solum recuperasse, quod amisserat, probaretur, verum etiam multo amplius penitendo, quam negando perdidere, acquisivisse.*

Ambr. in Luc. cap. 22. Arnob. Pf. 138.

Matth. ultim. lo. 10.

Obiiciunt postremo: Vicarius non nisi in locum absentis, vel mortui sufficitur: Christus semper vivit, & suam ecclesiam per seipsum administrat, ait enim: *plemet: Ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem saeculi,* rursus: *Ego sum Pastor bonus.* Et infra: *Alius oves habeo quae non sunt ex hoc ovili, & illas oportet me adducere, & vocem meam audient; & sic sunt unum ovile, & unus Pastor:* Ergo ipse Christus per se tantum suae Ecclesiae praesit. Respondeo Vicarium in locum absentis, non autem mortui substitui solere. Viduatur enim ecclesiae pastor datur, non Vicarius. Christus autem qua ratione homo est, in caelos ascendit, ac propterea in sui locum Vicarium subrogavit. Nec inde fit, ut ipse Christus suae ecclesiae curam deseruerit, sed per eum tanquam administrum, per se vero principaliter gubernat, & per Petrum eiusque successores Roman. Pontif. tanquam per Vicarios in sui locum suppositos. Quid enim obstat, quo minus Petrus sit totius ecclesiae pastor, non quidem principalis, sed ut Christi Vicarius & administrator? Ecclesiae enim privatae pari ratione, & episcopos habent tanquam pastores, & Vicarios Episcoporum adiutores administratos.

C A P. XI.

An Apostoli omnes proxime à Christo acceperint omnem iurisdictionis potestatem.

Quaestio est inter Auctores Catholicos, An solus Petrus iurisdictionis potestatem proxime à Christo Dominus accepit, ita ut ceteri Apostoli à Petro sint Episcopi ordinati, quod attinet ad iurisdictionis potestatem? Duae sunt opiniones, Una docet solum Petrum iurisdictionem à Christo proxime accepisse, deinde vero à Petro Ioannem, & Iacobum, ut habetur in cap. Porro. dist. 66. qui deinde tres, cum ceteris Apostolorum iurisdictionem communicarunt, id volente, & concedente principaliter Petro. In quo formulam Ecclesiae tradiderunt, ut à tribus Episcopis Episcopus consecratur. sic Turc. in summa lib. 2. c. 77. Et in c. in novo, d. 21. q. 3. August. Thiamph. de potestate Ecclesiae, q. 88. art. 1. Id colligunt ex eo quod Petrus inter Apostolos Primatum accepit, ergo omnis iurisdictionis ecclesiasticae potestas est à Christo per Petrum tradita, alioquin Petrus non esset primus, & supremus Episcopus.

Deinde in cap. Porro. dist. 66. Anaclet. refert primum Hieronymum Episcopum B. Iacobum apost. filium Alphaei, fuisse à Petro, Iacobo Zebedaei, & Ioan. ordinatum, sed tunc non accepit ab illis potestatem ordinis Sacerdotalis, vel Episcopalis, siquidem eam acceperat à Christo in caena, & post resurrectionem, Ioan. 20. cum dixit Dominus, *Accipite Spiritum sanctum*, at Iacobus Alphaei fuit vnus ex apostolis. Accedit quod idem Anaclet. (ut habetur in c. in novo. dist. 21.) testatur, post Christum Dominum, in nouo testamento, à Petro sacerdotalem ordinem incepisse, sed non incepit ab illo potestas ordinis sacerdotalis vel episcopalis, ergo omnis iurisdictionis potestas data est à Christo per Petrum. Postremo Christus Monarchiam in ecclesia constituit, in qua ipse tanquam primum supremumque caput praesidet, & post eum Petrus: ergo ceteri Pontifices iurisdictionem acceperunt ab ipso per Petrum, ut in hoc ecclesia à Christo instituta fuerit in star veteris Synagoga, in qua omnis sacerdotalis ordo fuit à Deo per Mose[m] derivatus.

Alter a est opinio; omnes Apostolos à Christo Domino proxime fuisse Sacerdotes & Episcopos ordinatos, ita ut eo non solum omnem potestatem ordinis, sed etiam iurisdictionis acceperint. Cai. tom. 1. opus. tract. 1. c. 2. d. in 4. d. 20. q. 1. 2. Conclus. 4. Cordus. lib. 4. quest. suarum, tract. de potestate. Papa, quest. 14. & Barnes. 2. 2. quest. 1. artic. 10. dub. 4. vers. His ergo omisissis. Huius fuere sententiae plerique, eamque ipse quoque magis probo, & amplector. Inter omnes quidem convenit, Apostolos proxime à Christo apostolice legationis, functionis, & muneris potestatem accepisse: eos item omnes ab eo esse Sacerdotes creatos in caena, ita ut acceperint potestatem conferendi Eucharistiam, sacrificium pro vivis, & mortuis offerendi, denique omnem potestatem ordinis Sacerdotalis: Et Ioan. 20. accepisse omnem potestatem ordinis episcopalis. Dissensio solum est de Pontificia, siue Episcopali iurisdictionis potestate: nam Turresemata, & alii sentiunt hanc potestatem Apostolos accepisse à Christo per Petrum: Caietanus vero, Sotus, & ceteri putant hanc quoque proxime à Christo Domino Apostolos adeptos fuisse: nam ab eo, fuit omnes in Apostolos electi, ut ex Evangelio constat: & ipse Paulus ad Galatas, 1. c. 2. aperte tradit se esse non ab hominibus, neque per hominem, sed per Iesum Christum, apostolum institutum: Matthias item non est ab apostolis, sed à Deo apostolus creatus: at apostolica potestas, & sacra auctoritas episcopalem continebat in se, non solum ordinis potestatem, sed etiam iurisdictionis, & ideo apostoli vbiq[ue] terrarum episcopos ac presbyteros constituiebant. Omnibus dictum est. *Accipite Spiritum sanctum: omnibus plenissima est iurisdictionis data, Matth. decimo. Illis verbis: Quaecumque alligaveritis: quaecumque solveritis, &c.* Omnibus dictum est: *Eunt es in mundum universum, praedicate Evangelium omni creatura: & de Iuda dictum est: Episcopatum eius accipiat alter.*

Cum vero obiicitur Anacletus, dicens in Novo testamento, post Christum à Petro nomen Sacerdotalem ordinem accepisse: Respondeo id esse sic accipiendum, ut Petro data fuerit potestas, ita ut ex eo omnis Sacerdotalis ordo iure manaret in ceteros: Christus tamen singulari privilegio Apostolos, episcopos fecit, & iurisdictionis potestate donavit: quod nisi ipse fecisset, Petrus suo iure, & potestate, quam plenior fuerat assecutus, praestare potuisset. Et in hoc petri Primatus elucet. Deinde quis obiicit: si ceteri apostoli sunt à Christo primum in episcopos eum iurisdictione electi, ergo ipsi in suos successores potestatem Pontificiam transulere, & illi itidem in alios, & sic deinceps: vnde fiet, ut Episcopi sint Apostolorum successores, ac proinde nihil habeant à Petro, & Romano Pontifice, cum Apostoli nihil à Petro sint assecuti. Respondeo: nequaquam negare nos, ab apostolis primos ecclesiarum episcopos institutos fuisse: & deinde post primos episcopos alios successores: in quo quidem factio inerat quoque ius & potestas, quae erat Petro data, quoniam primi episcopi

scopi

scopi ab Apostolis, deinde ceteri creati sunt à Clerico- rum Collegiis sine Conuentibus, interueniente quoque tacito Petri & eius successorum consensu, quibus ratio- ne sui muneris & officii conueniebat Episcopus aut per se, aut per alios eligere, creare, instituire, confirmare, consecrare.

Secundo quaeritur, An Primatus Petri à Christo ex quo summam in totam ecclesiam potestatem accepit ipse Petrus, ad eius successorum Romanos Pontifices diuino iure transferretur? Quod hic in dubio ponitur, Vnum est, An Summus Ecclesie Pontifex sit iure diuino cum Romano Episcopatu coniunctus, ita vt nulla auctoritate humana, etiam ipsius Romani Pontificis possit alio trans- ferri.

Alterum est, An iure diuino Episcopus Petri successor cum eadem omnino summa potestate, & iurisdictione illi succedat? de hoc secundo, statim quaeritio proxime sequenti, nunc de primo disputabo. Neque enim con- fundi debent hae duae quaeritioes, vt quidam confundunt: nam in prima solum quaeritur: An Episcopus Romanus sit iure diuino Petri successor? in secunda vero, An Petri suc- cessor habeat summam in totam ecclesiam potestatem? In hac igitur controuersia sunt duae Catholico- rum sententiae, vna docet, duo illa non esse iure diuino, sed tan- tum Petri facti & morte coniuncta quod est dicere, eo ipso quod Petrus Romae diem clausit extremum, summus Pontifex est cum Episcopatu Romano coniunctus: ita tamen, vt si alibi Petrus obiret, ibique alius ipse succederet, is Episcopus esset summus ecclesiae Pontifex. Iure diuino, inquit haec sententia, Petri successor habet summam in ec- clesia auctoritatem, & potestatem: quod autem hic aut ille Epi- scopus fuerit Petri successor, id morte Petri contingit, qui Roma decessit & viuus, cum alibi potuisset mori occumbere: cui senten- tia Sotus 4. d. 24. q. 2. ar. 5. ad finem adhæsit: ita tamen, vt sese Ecclesiae iudicio submittat. Idem cum eo sentit Cor- dubensis, lib. 4. suarum quaestionum, q. 1. de potestate Papa, pro- posit. 8. dub. 1. & quidam alii iuniores Theologi inter quos Bannes 2. 2. q. 1. ar. 10. dub. 4. vult se his ergo omisit. Et idem teste Cordubensi loc. cit. Augustinus Triumphus, & Tho- mas Waldensis ante Sotum dixisse videntur.

Alter sententia affirmat, haec duo esse non solum fa- cto, & morte Petri connexa, sed etiam singulari Christi mandato. hanc sequitur Caietanus tom. 1. opuscul. tract. 2. ca. 3. Tractatamenta, Petrus, Sotus, Canus, & alii iuniores. Et certe non parum refert cognoscere, an haec duo, solo Petri fa- cto & obitu copulentur, an iure diuino, siue speciali Chri- sti Domini iussu. Nam si primum demus, inde fiet, vt hu- mana potestate, id est, Pontificia, illa duo secerit ac sepa- rari à se inuicem queant, videlicet, vt Episcopus possit esse romanus quidem, non tamen summus Pontifex, si ni- mirum Papa summum Pontificatum, ex Episcopatu Ro- mano amoueret, & alius quilibet, vt pote vel Toleranus in Hispania, vel Bituricensis in Gallia, vel Moguntinus in Germania, vel Cantuariensis in Anglia summum Ponti- ficatum habere possint, scilicet si Papa summum Pontifi- catum transferret in aliquam praedictarum urbium, vel vt possit esse summus Pontifex sine vno certe alicuius ec- clesiae Episcopatu: nimirum si Papa summum Pontifica- tum retinens nullus certe vbis esset Episcopus: Si autem secundum admittamus; scire quoque debemus, nulla hu- mana auctoritate fieri posse, vt Romanus Episcopus à summo pontificatu, vel è contrario seiangatur.

Secunda sententia mihi ita certa esse videtur, vt pri- mam cum iure ipso Canonico pugnare censeam. Etenim Nicolaus I. esse Gratiano in cap. Omnes, distinct. 21. omnes, inquit, siue Patriarcha apicem, siue Primatus excellentiam, siue Episcopatus potestatem, siue aliarum ecclesiarum dignita- tem, instituit Romana Ecclesia: illam vero, solum ipse fundauit, qui B. Petro aeterna vita Clauigero terreni, & caelesti Imperii iu- ra commisit. Postea subiungit: In haerem labi, qui Rom. Eccles. huiusmodi priuilegium conatur adimere.

Deinde Pelagius I. e. Quamuis, dist. 21. ait romanam ec-

clesiam nullis Synodicis decretis, aliis ecclesiis praelata m esse, sed voce Christi: Tu es Petrus, & super hanc petram, &c. Et, Pasce oues meas. Anacleus I. cap. Sacrosancti. dist. 20. sic in- quit: Sacrosancti Rom. Eccles. non ab Apostolis, sed ab ipso Domi- no, & Salvatore nostro Primatum obtinuit. Marcell. I. c. Rogamus. 2. 4. q. 1. Petrus fuit caput Ecclesiae, cuius Sedes ab Antioche- nis Romam, iubente Domino trans aeta est, cui nos hodierna die praesidemus adminiculante gratia diuina. Leo I. eadem causa, & q. c. Cum beatissimus: Cetero beatissimus, inquit, Petrus Ap. st. à Domino accepit principatum, & Rom. Eccles. in eius permanent institutus: nefas est credere, quod sanctus Episcopus, discipulus illius Marcus, qui Alexandriam prius Ecclesiam gubernauit, alius regulis & traditionibus sua decreta firmauerit. Praeterea Alexand. I. Iulius I. P. us I. in suis Epist. palam tes- tantur, Rom. Eccles. in Petro à Christo domino Pri- matum accepisse: & Conc. Florent. definit. S. Rom. Eccles. Pri- matum habere in omnes ecclesias voluntate Christi. Prae- terea Innoc. III. in c. Per venerabilem, qui sit sint legitimi, hunc in modum loquitur: Locus quem elegit Dominus, Apo- stol. Sedes esse cognoscitur. Cum enim Petrus Urbem fugiens exi- sisset: volens eum Dominus ad locum quem elegerat reducere: interrogatus ab eo, Dominus, quo vadis? Respondit: Venio Ro- mam iterum crucifigi. Quod mihi elligens pro se d. Elum, ad locum ipsum protinus est reuersus. Et in c. Fundamenta, de elect. in 6. Nicol. IV. sic habet de roman. Eccles. loquens: Vbi Sacer- dotei principatum, & Christiana religio caput Imperator ca- lestis instituit, illic Imperator terrenus non habet potestatem: quin magis, ut ipsa Petri Sedes in Romano tam solio collocata, libertate plena in suis agendis per omnia potestatis, nec ulli sub- esset homini, qua ore diuino cunctis dignoscitur esse praelata.

His testimoniis permoti iuris Canonici interpretes, docent Rom. Eccles. iure diuino, siue Christi Domini man- dato Primatum habere, nec posse inde auctoritate Pon- tificia alio transferri huiusmodi principatum. Id enim pla- ne testatur Ioan. And. c. Fundamenta, de elect. in 6. Achid. c. Rogatus. 2. 4. dist. 1. & ibid. Egid. Bellam. Ancharan. c. 2. Fundamenta, de elect. in 6. num. 12. Avarus Pelagius lib. 1. de plantu Ecclesiae, cap. 31. Abbas, cap. Per venerabilem, qui sit sint legitimi. Dominic. cap. 1. & 2. distinct. 32. S. Anton. par. 3. tit. 23. cap. 5 & 7. In eobat. de Concil. lib. 8. art. 7. qui omnes eo argumento mouentur, quod Sedes romana, sic ceteris omnibus Christi voce praelata, eo quod praeeperit, vt Petrus in Vrbe Martyrium sustineret, ac proinde roma- nus episcopus, non solum factus, & morte Petri fuerit ipse successor, sed etiam mandato Christi: ita vt con- tra Domini iussu, eius Primatus alio transferri non possit.

His quaedam obijciuntur, primo, ex Mattheo, cap. 26. & Ioan. 21. Christum Petro lumen pontificatum tribu- isse, non autem alicuius certae ecclesiae episcopatum: ex euangelio solum habemus, petri successorem primate super totam ecclesiam donatum fuisse, non au- tem Romanum episcopum Petri successorum fuisse: po- tuit enim Petrus vbicumque vellet, suam sedem collocare, respondemus, nos minime colligere praeterea ex his duo- bus euangelicis locis, summum pontificatum esse cum e- piscopatu, diuino iure connexum; sed ex illis, & vna cum illis sum pro alio principio, videlicet, iussu Domini petri um romae Sedem pontificiam fuisse, hoc autem vltimum iura ipsa Canonica nobis manifesta tradiderunt.

Deinde obijciunt, Historiam illam Christi petro dicen- tis: Vado Romam iterum crucifigi, non esse tam certae aucto- ritatis, vt ius diuini constituitur possit. respondeo, in pri- mis, eam historiam esse ab Ambrosio tradita lib. 5. Epist. 32. hunc in modum: petro, si esset in carcere, & ex eo fugillet, apparuit Dominus, cui Petrus: Quo vadis Domine? Respon- dit: Romam iterum crucifigi. eandem proius historiam primū scripserat egeppos lib. 3. de excidio Hierosolym & ante hunc auctor Historiae, quae habetur in Actis sanctorum Marty- rum, processit, & Martiniani, quos sacro fonte Petrus ab- luerat in carcere inclusus: eam quoque commemorat Linus papa, in Actis Passionis Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli.

Tertio obiicit Sotus, in huiusmodi historia solum dici voluisse Christum, ut Petrus in Vrbe mortem pateretur; non autem præcepisse, ut Romæ Sedem poneret Pontificalem: Respondeo, ex historia aperte deduci, voluntate, & iussu Christi Petrum Romæ mortem subiisse, idque supra citati Romani Pontifices prodiderunt; ac proinde iussu Domini Romæ Sedem Pontificiam collocasse, quod iisdem Pontifices testantur. Christi autem mandatum, & iussum haud dubie ius diuinum constituit.

Quarto Sotus opponit, Petrum Antiochenæ Ecclesiæ primum præfuisse: ergo sicut inde Sedem Romam transfudit; sic ex Romana Ecclesia alio, si veller, transferre potuisset. Respondeo, Petrum quidem id facere potuisse ac te acceptum à Domino de Sede pontificia Romæ collocanda mandatum; at postea non item, quia oportuit cum Domini præcepto parere. Patri ratione respondemus ad eam quoque objectionem: Si Petrus usquam Sedem pontificiam constituit, nullas certus Episcopatus esset cum summo pontificatu iure diuino coniunctus. Etenim si nullum Christi de pontificatu Romæ ponendo mandatum Petrus habuisset, liberum illi fuisset quemcunque vellet, eam ad rem locum eligere, & tunc qui eo in loco, Petro successisset Episcopus, ecclesiæ primatum habuisset, non quidem iure diuino, ut nunc habet Romæ Episcopus, sed solo Petri facto, & morte.

Sed quaerat aliquis, An prima (*Sati videlicet, & aliorum*) sententia iure erroris in fide condemnari debeat? Ratio quaestio est, quia Nicolaus I. in *e. omnes. dist. 22. ait*: In hisce scribit eos, qui Romæ ecclesiæ privilegium acceptum à Christo conantur auferre. Respondeo, in hac controuersia contineri duo: vnum est iuris, alterum facti. Quod ad ius spectat, est, in successorem Petri, ecclesiæ primatum diuino iure transfuisse: quod qui negaret, proculdubio à Fide Catholica aberatet, nec hoc Sotus, & alii dissidentur: Vnde Catholici contra Hæreticos *Dridon de Eccles. dogmat. lib. 4. cap. 3. par. 2. ad finem. Canon de locis Theolog. lib. 6. c. 4. Rosen contra Lutherum. art. 30. Petrus Sor. in defensi. confess. cathol. par. 1. c. 97.* efficaciter probant. Romanum Pontificem, hoc est, Petri successorem primatum in totam ecclesiam habere iure diuino, non humano dicitur. Quæstio vero facti est, An Romanus Episcopus, Petro successerit iussu Christi præcipientis, ut ipse Petrus Romæ martyrium sustineret, & Sedem pontificiam ibidem collocaret. An vero tantum successerit Petro, qui citra vllum Christi mandatum libere voluerit in Vrbe morari, & ibidem successorem habere? hoc enim est, quod Sotus, & alii ingenue fatentur: In quo cum Fide non pugnant, cum doceant Romanum quidem Episcopum, summum pontificatum tenere, nec vilius etiam principem, Regem, vel Imperatorem inde alio transferri posse. At cum putent non Christi Imperio, sed solo Petri facto ad Romanam ecclesiam transfuisse, fieri potuisse, & posse arbitratur, ut Romani pontificis auctoritate summus pontificatus ex vrbe alio transferatur: quod nos secundam sententiam secuti nequaquam admittimus. Nec obstat quod Romanus pontifex extra Vrbe Romam residere, & commorari possit, nam etiam absens fuerit, Episcopus Vrbe semper est. Ex hoc est, quod Waldensis, & Augustinus Triumphus docuerunt.

Tertio quaeritur, An Romanus pontifex, quia Petri successor, supremam in ecclesia iure diuino habeat potestatem? quod perinde est, ac si quaeramus, An Episcopus Petri successor Christi mandato, cum eadem omnino suprema potestate, & iurisdictione illi successerit? In dubium hic vocari possunt quinque: primum, An Petrus Romæ fuerit: Secundum, An Romæ sedem suam pontificiam posuerit: Tertium, An ibidem extremum videretur clausisset: Quartum, An Romæ Ecclesiæ, vsque ad obitum suum præfuit: postremum, An primatum ecclesiæ totius à Christo suscepit ad suos successores transmittendum, & deriuandum? hoc est, An primatum sibi, & suis successoribus accepit? Huius temporis Hæretici, Lutherani, & Caluianiani, contra vnanimes veterum omnium ecclesiæ scri-

ptorum auctoritatem ausi sunt asserere, Petrum, aut Romæ non fuisse, aut certe pontificatum, vsque ad mortem nequaquam tenuisse.

Non est nostri instituti eos, hoc loco confutare, cum id innumeris propemodum, huius nostri sæculi scriptores plenissime præstiterint: sed id tantum argumenti breuiter diluamus, quo ex sacris litteris illi audacter, & impudenter deducere conantur, Petrum nunquam fuisse Romæ commoratum, aut ibi mortuum: quia *Actuum 15. constat Hierosolymis fuisse omnium Apostolorum Concilium conuocatum; & ex Epistol. ad Galat. 1. & 2. constat paulum post tres annos à sua conuersione Hierosolymam venisse, ut ibi Petrum videret. Deinde post quatuordecim annos ascendisse iterum Hierosolymam, & suum cum Apollolis Petro, Iacobo, & Ioanne Euangelium contulisse.*

Anni porro tres, quatuordecim, & vnus simul collecti, faciunt decem, & octo annos: ergo Petrus decimo octavo anno à nece Domini Hierosolymis versabatur. Respondeo, facile profus, & inane esse huiusmodi argumentum: quid nisi potuit Petrus multo ante Romam venire, & ibi sedem suam figere, & rursus Hierosolymam ad tempus reuerti, sed tamen ex Vrbe alio nomine translata? Quod ita certe accidit: nam Petrus post necem Domini quinque annis est in Iudæa commoratus, quamdiu Tiberius Augustus superstes fuit. Quinquennio elapso persecutione in Discipulos concitata, & Apollolis in varia loca dispersis, Petrus Antiochiam, Syriæ Metropolim, se contulit: ibique septem annis condesit, ut testatur *Clemens lib. 6. Strom. Euseb. in Chron. & Hieron. l. 2. ad Galat. postea iubente Domino Romam venit: videlicet anno Christi Domini 43. & Claudii Imperatoris, secundo iam exacto: ubi vixit quinque annis Ecclesiæ præfuit: quo temporis decursu, interdum in Vrbe versabatur, interdum alio se transferrebat, non ut sedem mutaret, sed vt alias ecclesias erigeret, & omnes sua presentia iuaret atque confirmaret.*

Postea septimo, vel nono, Claudii Imperatoris anno, cum ipsius iussu, omnes Iudæi ex Vrbe pellerentur, Petrus Hierosolymam rediit, qui iam anno secundo clementis Claudii Imperatoris Romam venerat. In hoc igitur Petri decessu, dum commoraretur in Iudæa, coactum est Hierosolymis Apostolorum Concilium, de quo *Actor. 15.* Et tunc Paulus Hierosolymam ascendit, vt cum Apollolis Euangelium cõfiteret. Postea vero Petrus Romam rediit, & post ipsum Paulus quoque in Vrbe venit: vnde ambo Romæ commorati, tandem martyri palmam in Vrbe consecuti sunt. Obiicit quispiam, quod & ipsi Hæretici quoque obiiciunt, Petrum Apostolum prioris *sua Epistola capite quinto* dicentem: *Salutate vos Ecclesiam, quæ est in Babylonia*, Babylon autem fuit duplex, vna in Ægypto, altera in Chaldaea. Respondeo, omnes Patres locum hunc exposuisse eo sensu, vt Petrus appellatione Babylonis Romam intellerit. Vergebis ille, Babylonis nomen esse proprie accipiendum. Sed nihil hoc quoque firmè concludit, quid enim impedit quominus Petrus, dum Romæ sedem tenebat, inde profectus Babylonem inuenerit, ubi ad tempus commoratus scripserit Epistolam?

Si quis etiam obiiciat, paulum dicere *ad Galatas secundum*, se esse Gentium Apostolum constitutum, sicut Petrus erat Circumcisionis Apostolus. Verum ea facilis est responsio, Paulum ibi dicere voluisse, Petrum esse iussu Domini, Iudæorum principio Apostolum creatum. hoc est, diuino mandato apud Iudæos legatione Apostolica functum Euangelium promulgasse: Paulum vero prima sua vocatione ad Gentes iussu Domini missum: Ita vt sicut Petrus primo Iudæis Euangelium annuntiavit, sic Paulus primus Gentibus. Ac proinde non sequitur, vt Petrus nunquam deinde apud Gentes Dei verbum promulgauerit. Sicut enim primo voluntate Domini in Palestina est commoratus, sic deinde nutu Dei sese ad Gentes transtulit Euangelii gratia.

Superest vt doceamus, supremam in vniuersam ecclesiam potestatem, à Christo Domino Petrum accepisse. Ibi, &

bi, & suis successoribus; videlicet non in solo Petro permanens, sed ad suos quoque successores derivandam. Fuerunt quidem in Petro eius potestates, vna Apostolica legationis, & munitis, altera vero supremi in Ecclesia Pastoralis. Ratione primae erat Apostolus, sicut etiam ceteri Apostoli, omnes enim fuerunt Christi Legati in totum terrarum orbem missi, cum potestate promulgandi Evangelium ubique, Ecclesiae etiam, Episcopos creandi, Clericos ordinandi, Scripturas Canonicas condendi, faciendi leges, miracula faciendi, sed huiusmodi potestas data est Apostolis non in successoribus transmissa, sed defuncta vna cum ipsis, fuit enim in illis Apostolica legatio, personarum privilegium a Christo acceptum. Altera vero potestas est Petro tributa, quae quidem non fuit peculiaris Petri ipsius, sed ei conveniens ratione munitis, & officij; ad quod est diuinitus electus: nam Christus cum sui loco in Ecclesia Vicarium creauit, cum potestate ordinaria tam diu duratura, quam diu Ecclesia permanebit. In hoc iugiter supremi Vicarij munere, & officio Petrum Apostolum Dominus collocauit. Quo sic, ut Petri successor quamuis non succedat in Apostolici munitis, & legationis auctoritate, succedat tamen, ut supremus Christianae Ecclesiae Vicarius, ratione cuius administrationis, & officij habet summam in totam Ecclesiam potestatem. Hoc autem etiam multis quibus non omnes, Haeretici haecenus negauerunt, & etiam nunc negant: atque inconstans, & contra omnium Catholicorum sententiam concedit, idque multis Pontificum decretis, & factorum Conciliorum delationibus, & Sanctorum Patrum testimonij, & generali Ecclesiae traditione à primis temporibus ad nos usque perpetuo vsu deducta stabilitum est. Extant enim Pontificiae Epistolae, & Constitutiones, Anacleti Epist. Barthelemi, Alexandri I. in Epist. ad omnes Orthodoxos Sixti I. Epist. ad Gallicanos Ecclesiam, Pij I. Epist. ad omnes Ecclesias, Victoris I. Epist. ad Theopophilum, Zepherini Epist. ad Episcopos Siciliae, Marcelli I. Epist. ad Episcopos Antiochenae Praenestinae, Eusebii Epist. ad Episcopos Campaniae, & Tufanae, Melchioris Epist. ad Episcopos Hispaniarum, Marci Epist. ad Athanasium, Iulij I. Epist. ad Episcopos Orientales, Damiani ad Episcopos vniuersi Conciliorum Africanorum, Innocentij I. ad duo Concilia, Carthaginiense, & Mileuitanum. In quibus omnibus plane traditur, Ecclesiam Romanam Primatum habere omnium Ecclesiarum, & ad eam tanquam ad caput controuersias omnes, & causas maiores esse referendas. Vnde Leo I. & Gregorius I. multa praecipere scripterunt de huiusmodi Primatu, pro quo eo tempore, & confirmando egregie decernunt, quos secuti sunt Nicolaus I. Hadrianus I. & Leo IX. Gregorius VII. Alexander III. & Innocentius III. qui quidem, & ipsi strenue, & fortiter eandem veritatem propugnauerunt.

In Concilio itidem Niceno I. Can. 4. & in Chalcedonensi quoque Synodo. Act. 1. Patres inique dicunt Leonem Apostolicum gubernare Thronum, & Sedem Romanam caput esse omnium Ecclesiarum. Act. 3. Leonem Romanum Episcopum, vocant Dominum nostrum, Apostolicum, & vniuersalem. In Concilio 3. Generali, Patres Apostolicae sententiae obediunt, & eam secuti, tanquam Catholicos recipiunt, quos ipsa recipit, & tanquam Haeticos condemnant, quos ipsa condemnat.

In Concilio 6. Generali. Act. 3. & 7. & 13. Synodica Agathonis Epistola mirifice commendatur, tanquam scripta à successore Petri Principis Apostolorum. In 7. Generali. Act. 2. recitatur Synodica Hadriani I. Epistola, & recipitur & approbatur, in qua tamen ipse Hadrianus aperte scripterat, Ecclesiam Romanam esse omnium caput Ecclesiarum. Synodus Romana, sub Synmacho, ut refertur. E. bene. dist. 96. faterur Romanam Sedem Antistitem, per vniuersum terrarum Orbem, Sacerdotij Primatum obtinere, statuitque Conciliorum tribuere firmitatem. Concilium Lateranense, sub Innocentio III. ut legitur. cap. de vniuersis, de sum. Trin. dicit Romanam Ecclesiam disponente Domino cunctorum fidelium esse ma-

triam, & magistratam. Idem tradit Concilium Lugdunense, sub Gregorio X. ut habetur cap. 1. de sum. Trin. in sexto. Idem Concilium vult in cap. ubi periculum est, in sexto. ait, Romanum Pontificem esse Christi Vicarium, sub Ecclesiam Petri, vniuersalem Ecclesiam. Concilium Tridentinum, sess. 7. ait. Si quis dixerit in Ecclesia Romana, qua omnium Ecclesiarum mater est, & magistra, non esse veram de baptisimo Sacramento doctrinam, Anathema sit. Concilium vero Florentinum; Definimus, inquit, Sanctam Apostolicam Sedem, & Romanum Pontificem in vniuersum orbem tenere Primatum, & ipsum esse B. Petri, Principis Apostolorum sui esse, & vniuersi Christi Vicarium, totiusque Ecclesiae caput, & omnium Christianorum Patrem, ac doctorem, & ipsi in B. Petro passendi. Et quod emanat vniuersalem Ecclesiam, à Domino nostro Iesu Christo plenam potestatem tradidit esse, sicut in Actis Occumenicorum Conciliorum continetur. Sic ubi.

Neque vero sancti, ac veteres Patres aliter tradiderunt innumeris in locis, & aperte, & copiose, & quibus ait Irenaeus lib. 3. cap. 3. Ad Ecclesiam Romanam, propter potestatem principalem, necesse esse omnium Ecclesiam conuenire, hoc est, eos qui sunt ubique fideles. Primatum Petri super totam Ecclesiam agnoscit Cyprianus lib. 1. in Epist. ad Cornelium, & lib. 4. Epist. ad Pappianum, & tractat. de unitate Ecclesiae Catholicae, vulgo de simplici Primatum. Augustinus contra Epistolam Manichaei, cap. 4. Tenet me, inquit, in Ecclesia gremio ab ipsa Sede Apostoli Petri, cui ascendit omnes suas Dominus commendauit, usque ad praesentem Episcopatum, Sacerdotium successio. Eundem Romanam Ecclesiam Patrum agnoscunt, idem Augustinus in Epist. 162. ad Cloarium, & Eleusium, & Epist. 106. ad Paulinum, & in lib. 2. contra Pelagium, & Calixtum, & lib. 2. contra Donatist. c. 1. Ambrosius in lib. de excessu iustitiae Satyri cap. 7. & Ser. 47. de fide Petri. Hieronimus, lib. contra Iovinianum, & lib. 1. contra Pelagium, & in Epist. ad Damasum de nomine Hypostasis, cuius verba recitat Gratianus 24. q. 1. cap. Quoniam vniuerso ceteros prope innumerabiles breuitatis causa silentio praetermittit.

Sed obijciunt aduersarij; Primo: si Christi institutione Romana Ecclesia Primatum habet: quid est, quod dicitur in cap. Constantinensis dist. 96. Constantinensis Imperator quarta die sui baptisimatis, prius egius Romanam Ecclesiam Pontifici contulit, ut in toto orbe terrarum Romanum Episcopum Sacerdotes haberent, sicut Laetius Regem. Et infra: Sancimus, ut Principatum tenent, tam super quatuor sedes, Alexandrinam, Antiochenam, Hierosolymitanam, & Constantinopolitanam; quam etiam super omnes in vniuerso terrarum orbe Dei Ecclesias, & Pontificem, qui pro tempore, ipsius S. R. E. exciterit, excelsior, & Principis cunctis Sacerdotibus, & totius mundi existat. Vnde Paulus Diaconus libro quarto, de Historia Longobardorum, capite trigesimo sexto, scribit, Phocam Imperatorem sedente Papa Bonifacio Quarto, statuisse, ut Sedes Romana Apostolicae Ecclesiae caput esset omnium Ecclesiarum, quia Ecclesia Constantinopolitana primam se omnium Ecclesiarum scribebat. Respondeo, eos Imperatores suo decreto fecisse, ut seruaretur ab omnibus vniuersis, & privilegium, quod erat a Christo domino Romanae Ecclesiae & eius Episcopo tributum: non igitur Imperatores fuerunt huius privilegij & iuris auctores, sed patroni, & Conseruatores. Et longe ante Phocam, Iustinianus Imperator in C. de sum. Trin. dixerat, Ecclesiam Romanam esse caput omnium Sanctorum Ecclesiarum. In Authentica. Cellas. 2. titul. 4. dicit, summi Pontificatus apicem apud Romanam esse, nemo est, qui dubitet. Collat. 9. tit. 6. ait, Sancimus, secundum quatuor Synodorum definitiones, sanctissimum senioris Romae Papam primum esse omnium Sacerdotum.

Obijciunt itidem, in cap. In nouo, dist. in fine vigesima prima, verba Anacleti, de Beato Petro loquentis: [Ceteri Apostoli, cum eo pari conuorsio honorem, & potestatem acceperunt, ipsumque principem esse voluerunt: igitur Apostolorum institutione, & non Christi Iussu Romanus Pontifex Primatum in Ecclesia tenet. Respon-

deo; minime significare Anacletum illis verbis, Apostolos Primatum Petro detulisse, sed id eos voluisse, quod Christus ante decreuerat. tanquam diceret: Licet omnes potestate Ordinis, & Apostolica Legationis & munitis essent pares, libenti tamen animo ratum habuerunt, quod Christus instituit; ut videlicet, ipse Petrus esset omnium Princeps, hoc est, ordinaria iurisdictionis potestate primus, ac supremus.

Præterea obijecit, *In cap. Ego Ludouicus, distinctione sexagesima tertia*, haberi, *Paschali Romano Pontifice: B. Petri Vicarius*: ergo non à Christo proxime, sed à Beato Petro summam potestatem adeptus est, & *in cap. Constantinus*, distinctione 90. *Eligentes ait Imperator, nobis ipsum Principem Apostolorum, vel eos Vicarios sumos, apud Deum esse patronos*. Profecto non proprie Romanus Pontifex dicitur B. Petri, sed Christi Vicarius, & Beati Petri, successor. In eo tamen cap. ubi Ludouicus Imperator Paschalem Romanum Pontificem. Beati Petri Vicarium appellat, late Vicarij nomen sumpsit, quasi diceret: Tibi Paschali, qui Beati Petri successor es, cum Vicaria eadem potestate, quam ille diuinitus accepit. Eodem modo sumitur Vicarius *in c. Constantinus*: præsertim, cum aliqui codices non habeant, (*vel eius Vicarios*), sed (*vel eius successores*.)

Demum obijci solet, *in c. Concilia, distinctio 17*. scriptum esse: *Scientes quod Romana Sedi, primum Petri Apostoli meritum: deinde secunda iussione Domini, Conciliorum venerandorum auctoritas singularum in Ecclesijs tradidit potestatem*: Ergo Romanus Pontifex Primatum accepit, tum ob Petri meritum, tum auctoritate Conciliorum. Respondet, ibidem dici, id esse tributum Romanæ Sedi, primo ob merita Petri, deinde iussu Domini. In quibus verbis alludit Symmachus Papa ad illud *in Euangelio, c. 21*. dictum à Christo, quem Petrus plurimum amabat: *Pascos meos*.

CAP. XII.

An duo esse possint summi Ecclesie Pontifices.

Hanc questionem tractauit Glossa *in c. Non autem* 17. *quæst. 1.* & breuiter negauit esse posse. teste Soto *in quarto, dist. 24. q. 2. art. 5.* teste quoque Gerson, *in lib. de vita spiritali animæ lib. 2. c. 3.* nonnulli dixerunt, non esse improbabile, ut ecclesia duos summos Pontifices crearet, & habere queat. Armacanus, *de quæst. Armen. lib. 7. c. 15.* ab eo minime dissentit, ut testatur Maior, *in quarto, dist. 24. q. 3. versiculo*, sed contra hanc conclusionem. Immo eodem teste Ocham *in Dialogis par. 3. ad finem* dicit: *Ex argenti admodum causa possit summus Pontificatus duobus aequaliter dari*. Sed improbabilis profus, & meo iudicio, pugnant cum iure diuino, & Christi Domini institutione hæc sententia est, ideo merito Almainus *de potest. Eccles. c. 5.* & Glossa, Gerson, Soto, & alij oppositum tradiderunt.

Tribus modis fingi posset, duos summos esse Pontifices: Primo, ut summa potestas in duos diuideretur, quorum vnus in Oriente summa Ecclesie administratione potiretur, alter vero in Occidente, ut olim duo erant Imperatores, Orientalis nempe, & Occidentalis. Secundo, ut ex æquo singuli summam in Ecclesia potestatem haberent, ita ut vterque in solidum præficeret. Sic enim aliquando fuerunt duo Imperatores Augusti. Tertio, ut ambo simul Primatum tenerent, ita ut neuter sine altero quidemquam posset, sed omnia simul ambo præstarent, & obiter. At nullo ex prædictis modo possunt duo esse summi Pontifices: nam quacumque tandem ratione essent duo, cum Christi institutione id manifesto pugnet, quippe, qui vnus tantum instituit. Deinde necessario fieret, ut summa Pontificis potestas ex parte minueretur. nam si duo primo modo crearentur, esset eorum potestas diuisa, ac proinde neuter ius haberet in alterum: neuter in to-

tum tractatum orbem: vnus omnia præstare non posset. Si vero secundo modo toti Ecclesie duo summi præficerentur, etiam vtriusque potestas minueretur ex parte. nam vterque esset Christi ouis, & tamen vnus non alteri præficeret, ac proinde neuter in vniuersas Christi oues potestatem haberet.

Accedit quod sicut Ecclesia nunc duos crearet, licet iam nunc vnus posset habere; ac propterea sequeretur, ut auctoritate sua Ecclesia summi Pontificis potestatem modo maiorem, modo minorem efficeret. Nec tertio item modo duo esse possunt summi Ecclesie Pontifices: neuter enim summam haberet potestatem, ut quia vnus sine altero nihil posset. At iniquis, duo possunt esse Imperatores, ergo, & duo Pontifices summi? Respondet, nullum Dei iussum ob stare, quo minus duo sint Imperatores, ob stare autem ne duo sint Pontifices summi. Similiter Romani quoque Pontificis auctoritate duo possunt certarum Ecclesiarum Antistes creati, quia nihil impedit diuina institutio: at non duo summi Pontifices, qui Ecclesie præfere vniuersæ. Deinde obijci quisquam: Duo interdum in Ecclesia Romani fuerunt Pontifices: nam viuente Liberio, factus est Pontifex Felix 2. & Petrus Linum, & Cletum, factos Episcopos sibi adiecit, & Clementem elegit successorem? Respondeo, summum Pontificem posse Vicarium, vel Adiutorem eligere: tunc enim summa eius potestas nulla sui ex parte minuitur, siquidem penes Vicarium, vel Adiutorem, non ius ipsum, ac titulus potestatis, sed sola est administratio, & functio, & ea quidem ex libera summi Pontificis potestate pendens, & maior, minorue amplior, aut restrictior, prout ipse voluerit.

Quamuis item summus Pontifex successorem eligeret, non ideo tamen essent duo summi Pontifices, quia successor ante obitum Pontificis nullum ius, & titulum Pontificatus haberet; nisi forte ipse Pontifex adhuc viuens Pontificia se potestate abdicaret: tunc enim successor esset iure tituli summus Pontifex. Ad extremum, ortum in Ecclesia Schismate, duo pluresve pro summis Pontificibus habentur: sed hos Schismatis tantum causa facit, non iuris ratio, & norma. Viuente Petro Linus, & Cletus fuerunt eius adiutores, non Pontifices summi, & Felix dictus vulgo II. fuit Martyr, sed non legitimus Papa, quippe, qui viuente Liberio electus, & creatus est Pontifex.

CAP. XIII.

De iure quod in Generale Concilium summus Pontifex habet.

Primo queritur, An summus Pontifex sit Generali Concilio legitime conuocato iurisdictionis potestate superior. An vero è contrario? Dicit multumque à Concilio Constantiensi, & Basiliensi inter Catholicos, tam Insuperitos, quam Theologos fuit agitata controuersia. Sit necne Romanus Pontifex maioris auctoritatis, quam Generale Concilium rite, & legitime congregatum ita ut Generale Concilium possit certis Legibus Papam obligare: An potius è contrario. Papa suis Legibus, siue Decretis Concilij obstringat. Cæpta est disputari ista controuersia à tempore Concilij Pisis coacti ad Pontificatum abrogandum Gregorio XII. & Benedicto XIII. anno salutis humanæ 1409. deinde est actiter discussa in Concilio Constantiensi, & Basiliensi: ac tandem in Concilio Lateranensi, sub Iulio II. & Leone X.

Dux fuerunt olim sententiæ Doctorum, quarum vna Concilio Generali maiorem tribuebat iurisdictionis potestatem. Ita sentit Cardinalis Cameracensis *in tractatu de Potestate Ecclesie*, Gerson *in tractatu de potestate Papæ*, & *in tractatu de Ausribilitate Papæ*, quod ipsum etiam ante illos tradiderat Ocham *in suis Dialogis*; idemque postea confirmauit Almayn. *in tract. de potestate suprem. Ecclesie* 16.

quam